

A pocs quilòmetres de Granollers hi ha el municipi de la Garriga, de 13.000 habitants, un punt de referència a la comarca del Vallès Oriental, conegut per la indústria del moble, el termalisme i les botifarres. En aquesta localitat, la Comissió de Corpus de la Parròquia de Sant Esteve s'encarrega d'organitzar una festa religiosa, popular i artística i de treballar per preparar la diada durant tot l'any perquè els actes —confecció de catifes, eucaristia, processó amb cants corals, etc.— esdevinguin cada cop més especials i encisadors.

Diversos documents certifiquen que ja es duïen a terme celebracions del Corpus a Barcelona i a Vic el segle XIV. En el cas de la Garriga, la tradició remunta la festa també fins a la tardor de l'edat mitjana. Les proves documentals, però, demostren que com a mínim a finals del segle XIX ja es llançaven flors pels carrers abans que hi passés la processó. Aquest cerimonial es portava a terme per purificar l'ambient i perquè els carrers fessin la millor olor possible. La confecció de catifes, no obstant això, va començar a portar-se a terme l'any 1931, quan Santiago Rovira va dissenyar i dibuixar a terra la primera catifa motiu del Corpus: Durant els primers anys del segle XX la festa es centrava únicament en el llançament de flors i fulles al pas de la processó. Tanmateix, **"hi ha testimonis orals que afirmen que Manel Raspall, destacat arquitecte modernista del municipi, va dur a terme la primera catifa l'any 1928 davant de la seva casa, can Raspall, però, ara per ara no en disposem de testimonis escrits."** L'any 1939 es repetí la tradició, que ja no tornaria a interrompre's, i que ha passat per diversos períodes. Des de 1956 i fins a 1974 es van realitzar concursos de catifes. Al mateix temps, des de 1957 i fins a 1968 també es van concedir guardons per als millors altars: **"Aquests certàmens van permetre enfortir la tradició i donar-la a conèixer tant dins com fora del municipi."** La desaparició d'aquestes proves que comportaven una compensació econòmica per als guanyadors, va correspondre's amb el període de declivi d'aquesta tradició: **"D'ençà el 1974 i fins a 1985 es va produir una situació de crisi, que fins i tot va fer perillar la festa i que es va resoldre amb la participació de tres persones transcendentals en la nostra trajectòria actual. D'una banda, Pere Iglesias proposà la implicació de diverses entitats de la societat civil, com ara corals, agrupacions, associacions, carrers de veïns etc. i també la de les escoles."** El paper de les entitats civils i educatives ha estat força important perquè ha permès crear una pedrera i ha aconseguit implicar tots els veïns del poble —hi hagin nascut o s'hi hagin establert. **"De l'altra, Miquel Baldich va saber trobar la manera de proveir-nos d'una de les matèries primeres de la nostra festa: les flors d'hivernacle. Per fer-ho, es va posar en contacte amb agricultors del Maresme —concretament de Vilassar de Mar- i va arribar a un acord molt positiu. Ells ens cedeixen les flors sobrants de les seves terres, just abans de ser cremades. A canvi nosaltres les collim. L'única compensació econòmica és en espècie —un lot de botifarres."** Un cop disposen de les flors, les guarden en hivernacles: **"Evidentment, comencem a recollir-les un mes o dos abans perquè no podem fer tota la feina en un dia. Les úniques que collim durant els dies immediatament anteriors a la festa són les roses."** Pel que fa a les flors i plantes silvestres —eucaliptus, esclòfia d'arròs, podrit de castanyer, gespa i bruc—, **"són recol·lectades per la gent del poble, agrupada en diverses entitats cíviques o vehiculada —en el cas dels més joves- a través dels centres escolars, tot plegat coordinat per M. Teresa Viñallonga, que és qui convoca i dinamitza la tasca de totes les comissions i entitats."** Una de

les característiques que diferencia aquesta festa popular de les celebrades en altres localitats catalanes és que les flors es fan servir senceres: **"Els carrers es vesteixen de colors i relleus, i per tot arreu corren olors particulars."** Cal destacar també les tradicionals **"enramades, que són les branques de pollancre amb les quals es cobreixen les parets al voltant de la Plaça de l'Església; antigament es guarnia tot el recorregut de la processó."**

Actualment, la Comissió s'encarrega de coordinar aquesta manifestació en què participen 23 entitats que confeccionen 23 catifes diferents i dos altars, ja que tenen tota la llibertat a l'hora de dissenyar i elaborar les seves creacions artístiques sobre els carrers de la població. Sens dubte, la preparació de l'esdeveniment requereix grans esforços: **"Quan acaba la festa, ja comencem a preparar la de l'any següent. A partir de gener, ens posem en contacte amb els veïns participants i organitzem reunions per coordinar els actes."** Tenen per endavant sis mesos per preparar les activitats, els recursos i els guarniments pels carrers amb **"4.000 metres quadrats de flors que es disposen en un quilòmetre i mig lineal d'estora natural per les vies més cèntriques de la població."** Per organitzar la diada, disposen del suport de l'Ajuntament de la població, que els proporciona suport econòmic i logístic, a més de la subvenció anual com a entitat. No obstant això, subratllen que **"si no fos pel voluntariat del municipi, aquesta festa, la de més ressò al Vallès Oriental, no es podria organitzar. Tot el poble s'hi aboca el dia del Corpus!"** El dia abans de la festa, l'Ajuntament i les entitats comercials l'anuncien a través de megafonia. Anteriorment la Comissió ha organitzat un concurs de cartells per divulgar-la, en què participen noies i nois d'entre 16 i 25 anys, amb un premi en metàl·lic. **"D'aquesta manera, s'aconsegueix esperonar els joves, que normalment no se senten tan motivats com els nens per anar a collir les flors i confeccionar les catifes."** El dia de la festa, **"de bon matí, o fins i tot el dia anterior, ja comencem a dibuixar les catifes al terra. Al mateix temps, els veïns van sortint amb les caixes de flors per guarnir-les. A l'hora de dinar, els carrers ja estan encatífats, polits i ben endreçats."** La tarda està destinada a gaudir de l'espectacle de les catifes de flors i, posteriorment, se celebra la missa i arrenca la processó, que és l'acte central i el motiu sense el qual la festa perd el sentit. Un cop acabada, els més petits s'encarreguen de **"desmuntar totes les estores de flors, mitjançant el que anomenem la batalla de les flors."**

La presència de visitants de fora de la Garriga no suposa cap problema per a la celebració harmoniosa i joiosa de la festa: **"El respecte és total. Fins i tot deixem que les persones que ens visiten entrin a les cases. Molts visitants —i també els mitjans de comunicació— estan molt interessats en els exemples d'arquitectura modernista que hi ha al poble. Per això ens demanen permís per entrar i gaudir d'aquestes petites peces d'art."** Si bé la celebració del Corpus és una festa i un motiu d'orgull per als habitants de la Garriga que la preparen i la desenvolupen en un ambient de cooperació i companyonia, també esdevé un espectacle lluminós, càlid i pintoresc per a les persones arribades d'altres punts: **"Una de les màgies del Corpus és que l'asfalt es converteix en un regal de color i de perfum per als veïns i als turistes."** Per aquesta raó, s'organitzen visites facultatives, s'engalanen els carrers amb domassos i es celebren activitats artístiques i culturals que complementen la diada. Mn. Santi Collell com a president, Miquel Baldich, Pere Iglesias i M. Teresa Viñallonga, Isidre Galbany, Joaquim Bauçells, Marçal·li Camats i Marc Bamiol componen la Comissió, però la festa **"no seria possible sense la col·laboració desinteressada de moltíssima més gent."**

Fotografies: Rosa Iglesias

“Una de les màgies del Corpus és que l’asfalt es converteix en un regal de color i de perfum per als veïns i als turistes”

Festa del Corpus - La Garriga (Vallès Oriental)